

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

KATASTROFA

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Wołamy „Katastrofa!”, kiedy upuścimy stoik z dżemem i cała słodka zawartość rozpryśnie się po podłodze albo gdy auto po porannych przymrozkach nie chce odpalić, przez co spóźnimy się na spotkanie. Miewamy tendencję do wyolbrzymiania problemów, czyli hiperbolizacji (posługiwania się hiperbolami – figurami stylistycznymi, będącymi efektem zamierzonej przesady w przedstawianiu zjawisk). KATASTROFA – taka prawdziwa KATASTROFA – to ‘wydarzenie, w którym ginie wiele osób lub dochodzi do dużych strat materialnych’ albo ‘zjawisko tragiczne w skutkach, obejmujące swoim zasięgiem duży obszar’. A jednak KATASTROFA nie zawsze była aż tak katastroficzna... KATASTROFA to jedno z niezbyt licznych słów, które trafiły do języka ogólnego z literatury – aż do połowy XIX w. KATASTROFA funkcjonowała w polszczyźnie wyłącznie jako termin teoretycznoliteracki. To właśnie literackie znaczenie KATASTROFY jest jej znaczeniem pierwotnym. KATASTROFA pochodzi bowiem z tragedii antycznej. I zarówno dziś, jak i przed wiekami oznaczała przede wszystkim „ostatnie wydarzenie, które akcją kończy w tragedyi”, jak definiował ją jeden z członków KEN książę Adam Kazimierz Czartoryski.